

1928 a nelze ani její mlčení až do 5. dubna 1928 vykládati jako projev pozitivní značící souhlas a schválení.

Čís. 10057.

Není závady, by vylučovací žaloba nebyla namířena proti úpadkové podstatě zastoupené jejím správcem.

Stal-li se postup k inkasu z důvodu zmocnění, zůstala pohledávka majetkem postupitele, jenž jest oprávněn domáhati se jejího vyloučení z úpadkové podstaty zmocněnce.

Úpadkem zaniká sice plná moc daná úpadci, nikoliv však příkaz. Správce podstaty, přijav pohledávku za úpadce, jenž byl zmocněncem, jest povinen vydati přijaté peníze zmocniteli.

(Rozh. ze dne 27. června 1930, Rv I 1618/29).

Žalující firma zmocnila firmu R., by zažalovala její pohledávku za ředitelstvím státních drah. Za řízení o žalobě firmy R. proti ředitelství státních drah byl na jmění firmy R. vyhlášen úpadek, správce úpadkové podstaty vstoupil do sporu, spor byl vysouzen a ředitelství státních drah zaplatilo, k čemu bylo odsouzeno, správci úpadkové podstaty firmy R. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalující firma na úpadkové podstatě firmy R. zastoupené správcem podstaty vydání toho, co bylo vyplaceno správci úpadkové podstaty, tvrdíc, že má k tomu oddělné právo. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, v podstatě proto, že neměla býti řízena proti úpadkové podstatě, nýbrž proti správci úpadkové podstaty, jak předpisuje § 6 konk. ř. Odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolatelka uplatňuje dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s. nejprve proto, že odvolací soud neuznal, že žaloba jest pochybena, ana byla žalována úpadková podstata k rukám správce, místo aby byl žalován správce sám. Ale není v právu. Žalovanou stranou ve sporech o vyloučení z podstaty jest úpadkové věřitelstvo, které správce zastupuje, nikoli správce osobně. Nařizuje-li úpadkový řád v § 6, že vylučovací spory mají býti zahájeny proti správci, vyjadřuje tím jen, že podmětem sporu nemá býti úpadce, nýbrž věřitelstvo zastoupené správcem, že procesní řízení je proti každé jiné, na úpadkovém řízení súčastněné osobě vyloučeno. Proto nevadí, že žaloba byla podána proti »podstatě zastoupené správcem«, ježto jest jasno, že mělo býti žalováno věřitelstvo zastoupené správcem. Třeba podstata není po stránce hmotněprávní samostatným podmětem práv, přiznává právo jí, po případě věřitelstvu, jež podstata reprezentuje, procesní způsobilost a odvolací soud si proto neodporuje, tvrdě, že podstata není právním podmětem, ovšem

rozumí se po stránce hmotněprávní, ale přiznává jí přesto procesní způsobilost. Takových případů zná procesní právo více.

Rovněž neprávem má dovolatelka za to, že jest nesprávný názor odvolacího soudu, že jde o dluh podstaty a o její obohacení. Jde o to, zda se dobývaná pohledávka stala součástí podstaty a byla majetkem úpadkové firmy, který úpadku podléhá (§ 1 konk. ř.), či zda patřila žalující firmě, takže tato měla nárok na její vyloučení z podstaty (§§ 6, 11 a 44 konk. ř.). Postupem pohledávky převádí se pohledávka z majetku postupitelova do majetku postupníkovy, znamená-li právní jednání, které jest základem postupu, nabývací důvod směřující ke konečnému přechodu majetkové hodnoty z postupitele na postupníka, jakž jest tomu při koupi, směně, daru, placení a pod. Ale tam, kde základem postupu jest právní jednání, podle jehož obsahu nemá býti majetek postupníkův zvětšen o pohledávku, jako při zástavě nebo při pouhém zmocnění k vybrání, nestane se pohledávka majetkem postupníkovým. Postup takový nahrazuje jen příkaz postupitele dlužníkovi, by platil postupníkovi (§§ 1401 obč. zák. v novelovém doslovu a 1408 obč. zák. v původním doslovu). Postup účinkuje tu proti dlužníku, ale v poměru postupitele k postupníkovi zůstává pohledávka majetkem postupitelovým (srov. Krainz-Ehrenzweig, System § 329 III). Podobně jest tomu již podle zákona, když komisionář nebo speditér uplatňuje vlastním jménem pohledávku na účet komitentův. Je-li tedy zjištěno, že se postup stal k vůli inkasu z důvodu zmocnění, zůstala pohledávka majetkem žalující firmy a tato se mohla domáhati jejího vyloučení z podstaty. Úpadková firma neměla proti postupiteli důvodu, by si ponechala pro sebe peníze vyplacené na postoupenou pohledávku, a byla povinna je žalobkyni odvésti (§ 1009 obč. zák.). Tato povinnost nedoznala změny vyhlášením úpadku. Co nepatřilo do majetku úpadkové podstaty, nemohlo se státi vyhlášením úpadku její součástí. Přijal-li však správce podstaty plat na postoupenou pohledávku od dlužníka, přijal jej pro žalobkyni z důvodu příkazu daného firmě R. a jest proto povinen vydati to, co dostal, žalující firmě. Úpadkem zanikla sice plná moc daná úpadkové firmě, ale nikoliv příkaz (§ 26 konk. ř. opakem a Pamětní spis k § 26, § 1026 obč. zák. a Krainz-Ehrenzweig, System, § 329/III). Proto správce podstaty, přijav pohledávku za úpadce, který byl zmocněncem, vstoupil jen do smlouvy zmocnitelské a má povinnost vydati přijaté peníze zmocniteli. Podstata, pro kterou by je chtěl podržet, nemá k podržení důvodu, protože ho neměl úpadce. Nejde sice o žalobu o vrácení toho, co bylo plněno bez důvodu, tedy o žalobu z obohacení podle § 1435 obč. zák., kterou by snad mohl vznést dlužník, nýbrž o prosté splnění příkazu, do kterého správce podstaty vstoupil za úpadce tím, že přijal plat.

Čís. 10058.

Povinnost pronajímatele znovu pronajmouti nájemníkovi předmět nájmu podle § 1 (2) čís. 9 poslední věta zákona ze dne 28. března 1928, čís. 44 sb. z. a n. platí i pro byty i pro jiné místnosti. Byl-li před-